

Raziskava o problematiki korupcije med najuspešnejšimi Slovenci

Predstavitev rezultatov

Uvod

Korupcija je večplasten problem, ki škoduje tako posameznikom in podjetjem, kot tudi lokalnim skupnostim in državi v celoti. V vsakem koruptivnem dejanju obstaja žrtev in ta je v težjih oblikah korupcije pogosto opredeljena v množini.

V družbi Deloitte Slovenija smo mnenja, da je o problematiki korupcije pomembno govoriti in spodbujati razpravo ter s tem oblikovati razmišljanje, ki bo stremelo k ničelni toleranci do tovrstnih dejanj. S tem namenom smo se odločili, da letos prvič sodelujemo v Mednarodnem tednu ozaveščanja o prevarah, ki ga je Združenje preizkušenih preiskovalcev prevar obeležilo med 11.11.2018 in 17.11.2018 in tudi z lastnimi delovanjem prispevamo k širitvi sporočila v lokalnem okolju.

Raziskava o problematiki korupcije v Sloveniji

je ena izmed aktivnosti, ki smo jih v družbi Deloitte Slovenija izvedli v okviru Mednarodnega tedna preprečevanja finančnih prevar. V okviru raziskave nas je zanimalo, kaj o problematiki korupcije menijo najuspešnejši Slovenci. Ocenjujemo namreč, da so prav najuspešnejši Slovenci tisti, ki imajo še posebej poglobljeno razumevanje značilnosti poslovnega okolja v naši državi in ravno zato takšno mnenje šteje več.

Vsi prejeti odgovori so anonimni in zaupne narave. Rezultati raziskave, ki jih v nizu grafov predstavljamo v nadaljevanju, so agregatni podatki. Na podlagi zbranih informacij in dodeljenih uteži smo pripravili tudi določene zaključke o problematiki korupcije v Sloveniji.

Yuri Sidorovich

Direktor
Deloitte Slovenija

„Vsaka organizacija je pri svojem ravnanju dolžna spoštovati tako poslovne kot tudi etične norme. Celotno naše poslovanje pravzaprav temelji na zaupanju. Stranke, s katerimi sodelujemo, nam zaupajo izvajanje njihovih najpomembnejših projektov in od nas pričakujejo, da bomo razvili rešitve in pristope, ki bodo bistveno spremenili njihovo poslovanje. To zaupanje si je potrebno prislužiti vsak dan znova in z delovanjem vsakogar od nas. In to zaupanje je prav to, kar integriteta sploh je. Ustrezna kultura, čuječnost in kritično razmišljanje je tisto kar podpira integriteto vsakogar od nas in tisto, v kar je vredno investirati.“

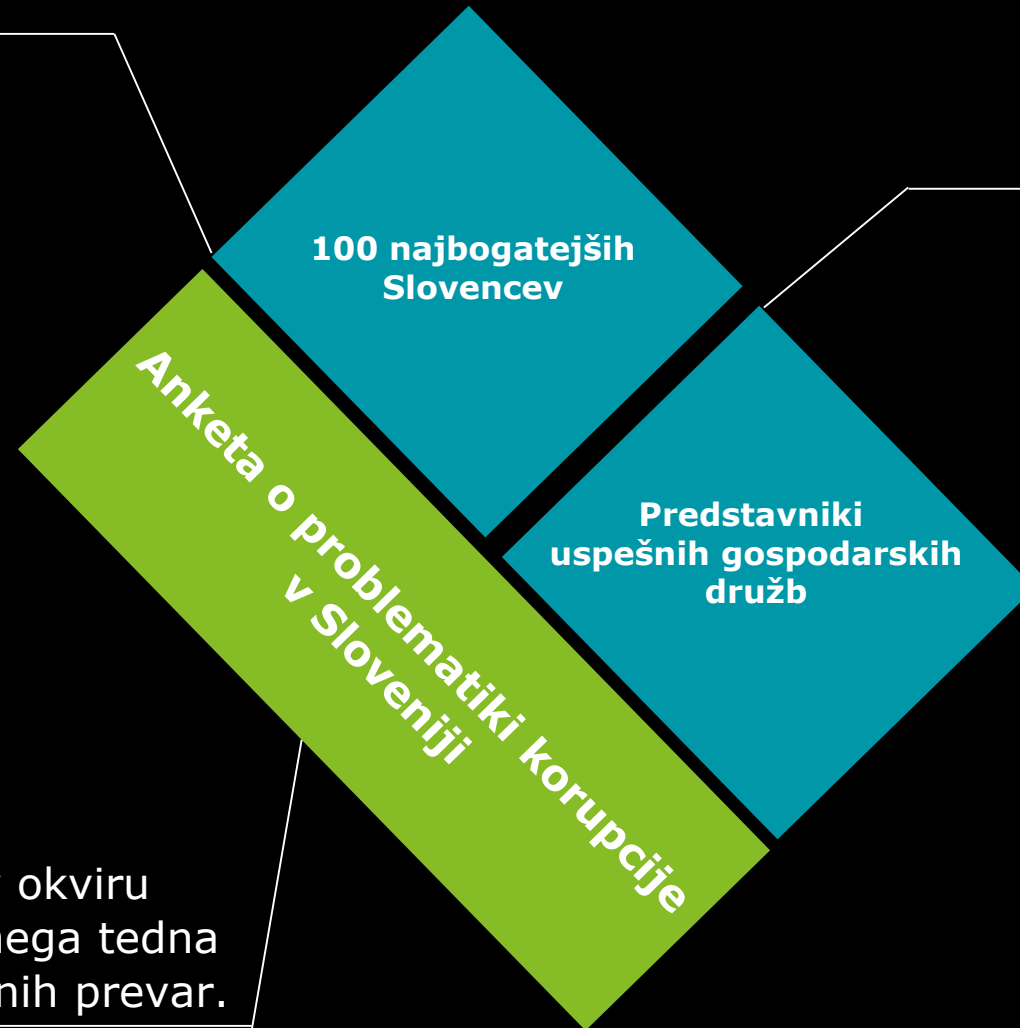
Sandra Damijan

Vodja izobraževanja
ACFE Slovenija

„Gospodarski kriminal je težava, ki nas veliko stane in prav zato bi morali izkazovati zelo nizko toleranco do tovrstnih dejanj. Pretekle izkušnje kažejo, da nam to ni vedno uspelo, zato je toliko bolj pomembno, da se organizacije in zaposlene ozavešča ter s povečanjem etičnega spomina vpliva na njihovo sposobnost hitrega odziva v primeru indikatorjev, ki zaznajo, da se nekaj dogaja. Spremembe se seveda ne zgodijo čez noč in vajo izgradnje kolektivne integritete bo potrebno večkrat ponoviti, preden bomo zares osvojili etične norme, ki zamejujejo stroške korupcije.“

Koga smo povabili k sodelovanju v raziskavi?

- Outfit 7
- Bitstamp
- Studio Moderna
- Sintal
- Don Don
-

- Člani uprav in nadzornih svetov
- Vodilni delavci na področju financ, računovodstva in skladnosti poslovanja

Anketo smo izvajali v okviru aktivnosti Mednarodnega tedna preprečevanja finančnih prevar.

Prejeli smo več kot 50 odgovorov.

Povzetek rezultatov

72%

vprašanih ocenjuje poslovno okolje v Sloveniji kot **srednje koruptivno**

Polovica

je zaznala pričakovanje **darila ali nagrade** večje vrednosti s strani najvišjih političnih predstavnikov RS ali občin.

3 od 5 vprašanih

menijo, da **slovenski politiki** s svojimi dejanji **večinoma ne nudijo zgloda za etično ravnanje** državljanov.

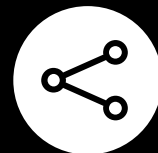
39%

vprašanih ocenjuje, da **so javni investicijski projekti precenjeni** zaradi koruptivnih dejanj **za več kot 20%**.

46%

vprašanih **ne zaupa slovenskemu pravosodju in organom pregona** dejanj s področja gospodarske kriminalitete

Tretjina

jih ocenjuje, da je njihovo podjetje v zadnjih 5 letih na letni ravni zaradi korupcije ali prevar **izgubilo med 2,5% in 5% prihodkov**.

54%

vprašanih ocenjuje tveganje korupcije in prevar kot **pomembno tveganje** za uspešno poslovanje podjetja v prihodnje.

Več kot polovica

jih meni, da je zmanjšan ugled ključna nevarnost, ki jo korupcija predstavlja njihovemu podjetju.

36%

vprašanih namenja obvladovanjem tveganj korupcije in prevar danes več resursov kot pred 5 leti.

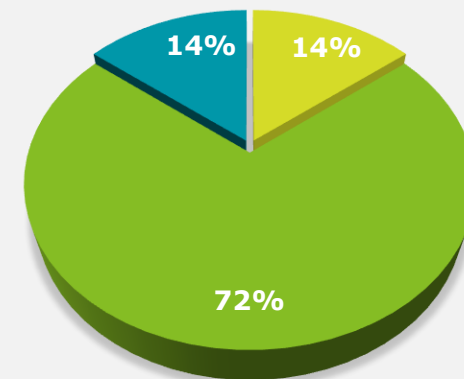
43%

vprašanih ocenjuje stanje korupcije v Sloveniji kot pomemben dejavnik, ki bi lahko vplival na morebitno odločitev o selitvi podjetja v tujino.

Korupcija v Sloveniji – poslovno okolje vsebuje pasti in tveganja, ki jih je potrebno ustrezno nasloviti

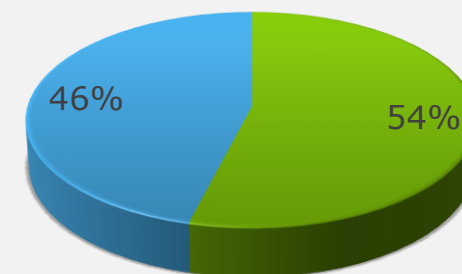
- ❖ Odgovori najuspešnejših Slovencev o tveganjih korupcije v poslovnem okolju se v veliki meri prekrivajo z oceno Transparency International, ki Slovenijo po stopnji korupcije uvrščajo ob bok držav kot so Poljska, Portugalska, Katar in Tajvan z zmerno do povečano stopnjo korupcije. V naši anketi je tako 72% vprašanih ocenilo, da je **poslovno okolje v Sloveniji srednje koruptivno**, hkrati pa jih je 54% tudi mnenja, da je **tveganje korupcije pomembno tveganje** za uspešno poslovanje podjetja v prihodnje.
- ❖ Opredelitev tveganj je prvi korak k oblikovanju ukrepov za njihovo obvladovanje. Rezultati ankete kažejo, da se podjetja v Sloveniji zavedajo tveganja korupcije, zato je utemeljeno pričakovati, da se bodo v prihodnje vse več ukvarjali z ukrepi za preprečevanje in obvladovanje tovrstnih tveganj.

Ocenjujete, da je poslovno okolje v Sloveniji koruptivno?

■ Nizko koruptivno ■ Srednje koruptivno ■ Visoko koruptivno

Ali ocenjujete tveganje korupcije in prevar kot pomembno tveganje za uspešno poslovanje vašega podjetja v prihodnje?

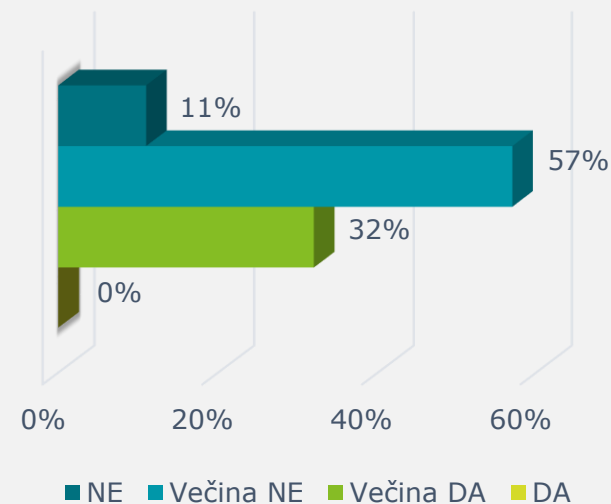

■ DA ■ NE

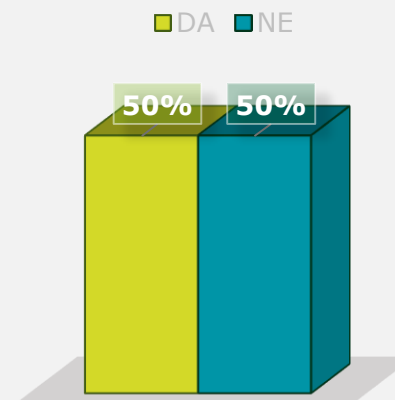
Usmeritve in zgledi: ali potrebuje Slovenija izboljšanje kulture etičnega delovanja?

- ❖ Dobre prakse in modeli upravljanja s tveganji korupcije in prevar izpostavljajo kulturo kot ključni ukrep preprečevanja pojava tovrstnih dogodkov. Popoln sistem notranjih kontrol in nadzora ne obstaja, zato je potrebno preostalo tveganje, ki je zmeraj prisotno nasloviti z zgledi etičnega ravnanja, ki igrajo odločilno vlogo pri racionalizaciji dejanj s strani posameznikov.
- ❖ Rezultati naše ankete kažejo, da predstavniki slovenskega javnega političnega življenja večinoma ne nudijo zgled za etično ravnanje državljanov. Med prejetimi odgovori je bilo namreč 57% takšnih, ki navajajo, da **slovenski politiki s svojimi dejanji večinoma ne nudijo zgleda za etično ravnanje državljanov**, hkrati pa je kar 50% vprašanih v preteklosti že zaznalo **pričakovanje darila ali nagrade večje vrednosti** s strani najvišjih političnih predstavnikov RS ali občin.

Ali menite, da slovenski politiki s svojimi dejanji nudijo zgled za etično ravnanje državljanov?

Ali ste v preteklosti že kdaj zaznali pričakovanje darila ali nagrade večje vrednosti s strani najvišjih političnih predstavnikov RS ali občin?

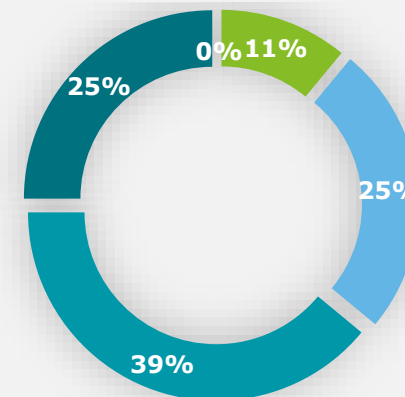

Investicijski odkloni in zlorabe: z učinkovitejšim monitoringom izvajanja investicij do prihranka denarja davkoplačevalcev

- ❖ Več kot 60% uspešnih Slovencev, ki so sodelovali v naši raziskavi menijo, da je bila **vrednost javnih investicijskih projektov v Sloveniji zaradi koruptivnih vsaj za 10% višja**, kot bi bila sicer. Med njimi je tudi 39% takšnih, ki menijo, da znaša presežena vrednost celo več kot 20%. Skoraj polovica sodelujočih v anketi hkrati **ne zaupa slovenskemu pravosodju in organom pregona** v njihovi vlogi sankcioniranja dejanj s področja gospodarske kriminalitete.
- ❖ Tuje raziskave kažejo, da je gradbeništvo dejavnost, kjer je tveganje korupcije še posebej visoko. Upošteva negativno javno podobo, ki se drži večjih državnih projektov tudi v Sloveniji, je izjemno pomembno, da ključni izvajalci projekta pokažejo jasno zavzetost in pripravljenost za boj proti prevaram in korupciji.

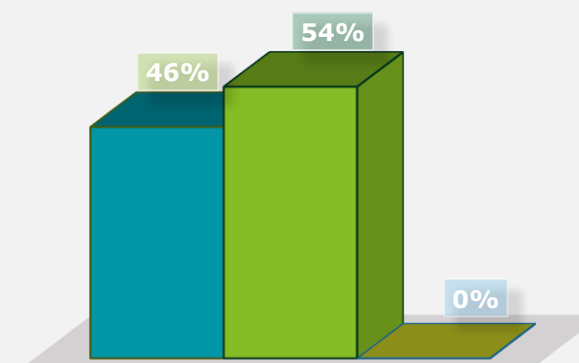
Koliko ocenjujete, da so javni investicijski projekti precenjeni zaradi koruptivnih dejanj (če so)?

0% 1 - 5% 5 - 10% 10 - 20% nad 20%

Ali zaupate slovenskemu pravosodju in organom pregona dejanj s področja gospodarske kriminalitete?

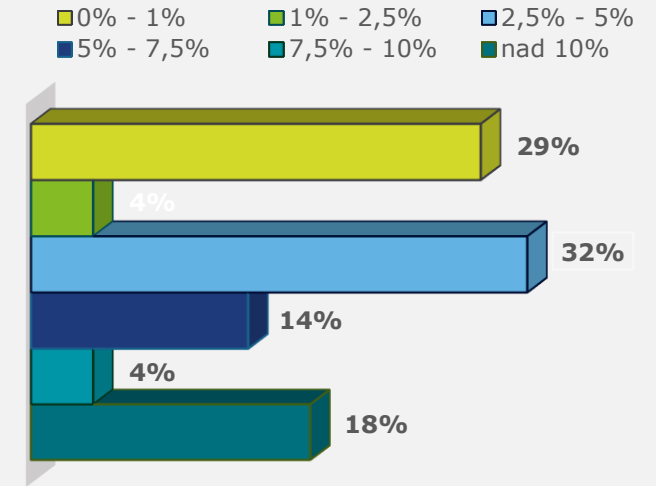
Ne zaupam Deloma zaupam Zelo zaupam

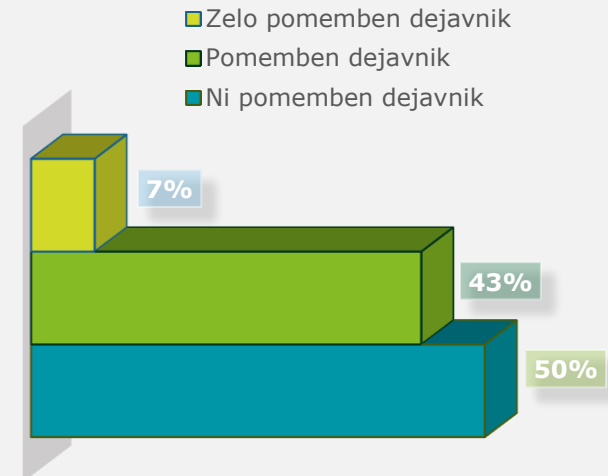
Cena korupcije: ali je to res neizogiben strošek poslovanja?

- ❖ Mednarodno združenje preiskovalcev prevar (ACFE) ocenjuje, da podjetja v povprečju zaradi korupcije in prevar izgubijo 5% prihodkov. Podobno so ocenili tudi udeleženci naše raziskave, saj znaša srednja vrednost **deleža izgubljenih prihodkov na letni ravni zaradi korupcije in prevar nekaj več kot 4%**.
- ❖ Ne glede na srednjo vrednost, pa je skoraj petina vprašanih ocenila, da znaša cena korupcije več kot 10% vrednosti prihodkov podjetja na letni ravni. Skrb vzbujajoč podatek je prav tako tudi, da je kar 43% vprašanih **ocenilo stanje korupcije kot pomemben dejavnik pri presoji morebitne odločitve o selitvi podjetja v tujino**.

Kolikšen delež prihodkov je vaše podjetje izgubilo v zadnjih 5 letih, na letni ravni, zaradi korupcije ali prevar?

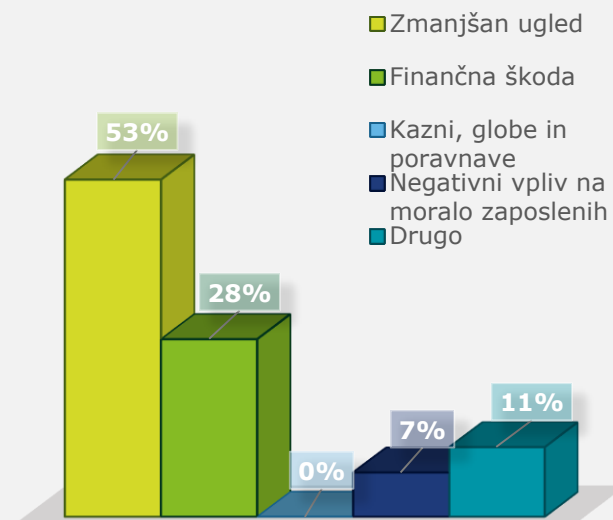
Ali predstavlja stanje korupcije v Sloveniji dejavnik, ki bi lahko vplival na vašo morebitno odločitev o selitvi podjetja v tujino?

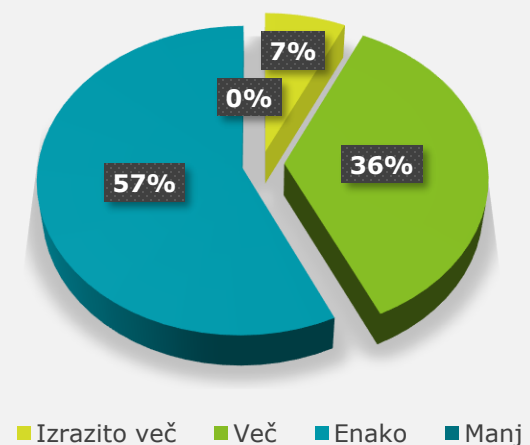
Pogled v prihodnost: investiranje v ukrepe za preprečitev izgube ugleda in finančne škode

- ❖ Odgovori sodelujočih kažejo, da je **zmanjšan ugled ključna nevarnost**, ki jo predstavlja korupcija. In ohranjanje ugleda je nekaj, kar se prične preden se pojavi incident, kar se predstavniki podjetij v naši raziskavi v dobršni meri tudi zavedajo, saj je 36% sodelujočih odgovorilo, da danes namenjajo več resursov obvladovanju tveganj prevar.
- ❖ Temeljita ocena tveganj korupcij in prevar, izobraževanje zaposlenih in uporaba naprednih analitičnih orodij pri izvajanju nadzora so zgolj nekateri ukrepi, ki jim bodo podjetja v prihodnje morala nameniti ustrezno pozornost, da bi tako omejile negativne učinke in lahko uspešno poslovale tudi v prihodnje.

Kaj je ključna nevarnost, ki jo korupcija predstavlja vašemu podjetju?

Ali je v primerjavi s pet let nazaj obvladovanjem tveganj korupcije in prevar v vašem podjetju danes namenjenih več resursov?

Avtorja raziskave

Z raziskavo smo želeli pridobiti mnenje najuspešnejših Slovencev, ki so v svoji poslovni karieri morali premagati marsikatero oviro do svojega uspeha in se soočiti s številnimi izzivi tako domačega kot tudi tujega poslovnega okolja.

Yuri Sidorovich

Odgovorni partner
za jadransko regijo Deloitte

Aleš Behram

Direktor v Oddelku za forenziko
Deloitte Slovenija

Deloitte.

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvorniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na <http://www.deloitte.com/si>

Deloitte opravlja storitve revizije, davčnega, poslovnega, finančnega in pravnega svetovanja za javne in zasebne družbe iz različnih gospodarskih panog. Z globalno povezanim omrežjem družb članic v več kot 150 državah Deloitte ponuja prvovrstne zmogljivosti in izjemno kakovostne storitve ter strankam omogoča vpogled v kompleksne izzive, s katerimi se soočajo pri svojem poslovanju. Deloitte ima približno 225.000 strokovnjakov, zavezanih k zagotavljanju rezultatov, ki štejejo.

V Sloveniji storitve zagotavljata Deloitte revizija d.o.o in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija), ki sta članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji, ki nudi storitve revizije, davčnega, poslovnega, finančnega in pravnega svetovanja ter svetovanja na področju tveganj, ki jih zagotavlja več kot 100 domačih in tujih strokovnjakov.